

Denarni trg – krediti

Ekonomsko ogledalo

UMAR

številka 3/2004

str. 10

Obseg kreditov domačih bank	Nominalni zneski, v mrd SIT		Realna rast kreditov, v %	
	31. XII 2003	31. I 2004	31. I 04/31. XII 03	31. I 04/31. I 03
Tolarski krediti skupaj	1,831.3	1,842.7	0.2	7.4
Tolarski krediti podjetjem in DFO	1,063.1	1,069.0	0.2	7.5
Okvirni, kratkoročni	553.4	559.3	0.6	2.8
Dolgoročni	509.7	509.7	-0.4	13.1
Devizni krediti podjetjem in DFO	621.3	633.7	2.3	38.2
Tolarski krediti prebivalstvu	637.6	634.5	-0.9	6.7
Okvirni, kratkoročni	127.7	123.6	-3.6	4.5
Dolgoročni	509.9	510.8	-0.2	7.3
Tolarski krediti državi	130.6	139.3	6.2	9.5
Okvirni, kratkoročni	23.2	32.6	40.0	25.3
Dolgoročni	107.4	106.7	-1.0	5.4

Vir podatkov: Bilten BS, preračuni UMAR. Opomba: DFO: druge finančne organizacije.

Obseg tolarških kreditov domačih bank podjetjem in DFO, prebivalstvu ter državi se je januarja povečal že peti mesec zapored. Za razliko od preteklega leta je tokrat bil glavni vir rasti zadolževanje države, ki je k celotni rasti prispevalo približno 0.4 odstotne točke, medtem ko se je zadolževanje podjetij in zlasti gospodinjstev v primerjavi s preteklimi meseci nekoliko umirilo. Prav tako pa je prišlo do spremembe v ročnosti strukturi, saj je bila vsa rast posledica rasti kratkoročnih kreditov (realno so porasli za 1.4%), medtem ko so okvirni in dolgoročni krediti beležili realen upad v višini 0.2% oziroma 0.4%. **Neto tokovi** tolarških kreditov so bili v januarju na ravni 11 mrd SIT, leto poprej pa so se tolarški krediti neto odplačevali v višini 24.1 mrd SIT.

Januarska rast kreditov **podjetjem in DFO** je posledica porasta tako kratkoročnih (0.4%) kot tudi okvirnih kreditov (8.3%). V obliki kratkoročnih kreditov so se zadolževale predvsem DFO, v obliki okvirnih pa predvsem podjetja. Po visokih stopnjah rasti v drugi polovici leta je nominalni obseg dolgoročnih kreditov ostal na enaki ravni kot konec preteklega leta. Zaradi 3.2-odstotnega realnega upada v januarju lani pa se je medletna stopnja rasti tolarških kreditov v primerjavi z decembrom povišala za 3.6 odstotne točke. Še naprej pa se močno krepijo **devizni krediti**, ki so ugodnejši od tolarških in so najpomembnejši vir financiranja podjetij. Njihova medletna stopnja rasti se je januarja sicer znižala za 0.7 odstotne točke, a še vedno ostaja na visoki ravni. Nekoliko manj kot v preteklih mesecih so se podjetja decembra zadolževala **tujini**, saj so neto najemala tuje kredite v višini 2.1 mrd SIT, v dvanajstih mesecih lani pa so njihovi neto tokovi znašali 122.4 mrd SIT, kar je realno za 4.3% manj kot leto pred tem.

Po neprekinjeni rasti v drugi polovici preteklega leta je **obseg kreditov prebivalstva** v januarju nekoliko upadel. K znižanju je največ (0.7 odstotne točke) prispevalo 5.3-odstotno realno znižanje obsega okvirnih kreditov, ki predstavljajo le 12.8% vseh tolarških kreditov prebivalstva, preostanek pa je posledica realnega upada dolgoročnih kreditov. Prebivalstvo je tako v januarju neto odplačevalo kredite v višini 3.5 mrd SIT. Še naprej pa se rahlo krepi medletna rast, ki je bila na najvišji ravni po maju 2000. Zadolženost prebivalstva, merjena kot razmerje med krediti in vlogami, se že peti mesec zapored ohranja na ravni 0.30.

Najvišjo realno rast so v januarju dosegli **krediti državi**, kar je posledica večjega obsega zadolževanja v obliki okvirnih in kratkoročnih kreditov, ki so beležili 17.8-odstotno oziroma 30.5-odstotno realno rast. Njihovi **neto tokovi** so znašali 9.4 mrd SIT, medtem ko jih je država v istem obdobju lani neto odplačevala v višini 2.6 mrd SIT.

Tako kot pasivne obrestne mere se tudi kratkoročne **posojilne obrestne mere** februarja v primerjavi z januarjem niso spremenile. Dolgoročne obrestne mere za podjetja in gospodinjstva pa še vedno sledijo gibanju TOM-a in so se znižale za 1.6-odstotne točke, na 8.8% oziroma na 7.6%, kar je najnižja raven doslej in so bile nižje celo od kratkoročnih obrestnih mer. V prihodnjih mesecih lahko pričakujemo, da bo znižanju dolgoročnih sledilo tudi znižanje kratkoročnih obrestnih mer.

Graf: Neto tokovi tolarških in deviznih kreditov podjetij in DFO ter obrestne mere

